Շրջակա միջավայրի նախարարության

«Հիդրոօդերևութաբանության և մոնիթորինգի կենտրոն» ՊՈԱԿ

ԱԳՐՈՕԴԵՐԵՎՈՒԹԱԲԱՆԱԿԱՆ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

2023

Դեկտեմբեր

Տեղեկագիրը կազմել է ագրոօդերևութաբանության բաժինը՝ մասնագիտացված ագրոօդերևութաբանական կայաններից ստացված տեղեկատվության հիման վրա:

Տեղեկագրի պատասխանատու՝ տնօրենի տեղակալ Գ. Սուրենյան

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՕԴԵՐԵՎՈՒԹԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Դեկտեմբերի օդի ամսական միջին ջերմաստիճանը հանրապետության շրջանների զգալի մասում բարձր է եղել նորմայից մինչև 4-5 աստիճանով:

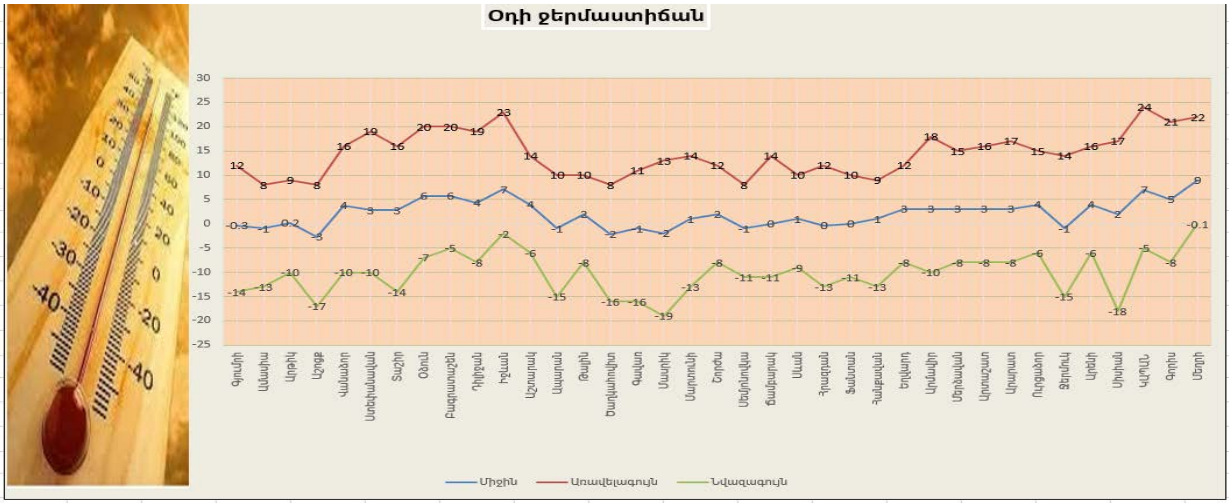

Ամսվա ամենաբարձր ջերմաստիճանները դիտվել են 1-8-ը, 26-30-ին. Տավուշում գրանցվել է +19…+23^{0}C, Վայոց ձորի լեռնային շրջաններում՝ +13…+15^{0}C, նախալեռնային շրջաններում՝ +14…+16^{0}C, Սյունիքի հովտային շրջաններում՝ +22…+24^{0}C, նախալեռնային շրջաններում՝ +17…+21^{0}C, Շիրակում՝ +8…+12^{0}C, Կոտայքում՝ +9…+12^{0}C, Գեղարքունիքում՝ +11…+14^{0}C (Սեմյոնովկա՝ +8^{0}C), Լոռիում՝ +16…+20^{0}C, Արմավիրում՝ +15...+18^{0}C, Արարատում՝ +15…+17^{0}C, Արագածոտնի լեռնային շրջաններում՝ +8…+10^{0}C, նախալեռներում՝ +10…+14^{0}C:

Ամսվա ամենացածր ջերմաստիճանները դիտվել են 19-21-ն ընկած ժամանակահատվածում. Տավուշում գրանցվել է -2…-7^{0}C, Վայոց ձորի լեռնային շրջաններում՝ -13…-15^{0}C, նախալեռնային շրջաններում՝ -6…-8^{0}C, Սյունիքի հովտային շրջաններում՝ 0…-5^{0}C, նախալեռնային շրջաններում՝ -16…-18^{0}C (Գորիս՝ -8^{0}C), Շիրակում՝ -10…-14^{0}C (Աշոցք՝ -17^{0}C), Կոտայքի լեռնային շրջաններում՝ -11...-13^{0}C, նախալեռնային շրջաններում՝ -7…-9^{0}C, Գեղարքունիքում՝ -8…-13^{0}C, (Մասրիկ, Գավառ՝ -16...-19^{0}C), Լոռիում՝ -10…-14^{0}C (Օձուն՝ -7^{0}C), Արմավիրում՝ -8...-10^{0}C, Արարատում՝ -6…-8^{0}C, Արագածոտնի լեռնային շրջաններում՝ -14…-16^{0}C, նախալեռներում՝ -6…-8^{0}C:

Ամսվա ընթացքում տեղումների գումարային քանակը Շիրակում կազմել է 18-45մմ (73-119%), Լոռիում՝ 13-22մմ (79-117%), Տավուշում՝ 24-29մմ (121-135%), Արագածոտնի լեռնային շրջաններում՝ 18-48մմ (78-97%), նախալեռներում՝ 17-20մմ (68-90%), Գեղարքունիքում՝ 19-41մմ (93-168%), Կոտայքի լեռնային շրջաններում՝ 51-56մմ (101-117%), նախալեռներում՝ 33մմ (90%), Արմավիրում՝ 12-22մմ (67-101%), Արարատում՝ 10-25մմ, (62-106%), Վայոց ձորի լեռնային շրջաններում՝ 88մմ (144%), նախալեռներում՝ 27մմ (101%), Սյունիքի հովտային շրջաններում՝ 16-17մմ (60-102), նախալեռներում՝ 28-34մմ (113-143%):

Հողի մակերևույթի նվազագույն ջերմաստիճանները գրանցվել են երկրորդ և երրորդ տասնօրյակներում. լեռնային և առանձին նախալեռնային շրջաններում՝ -15...-22^{0}C (Մարտունի՝ -25^{0}C) Արարատյան դաշտում, Արագածոտնի, Վայոց ձորի նախալեռներում՝ -8...-11^{0}C, Տավուշի և Սյունիքի հովտային շրջաններում՝ -4...-5^{0}C:

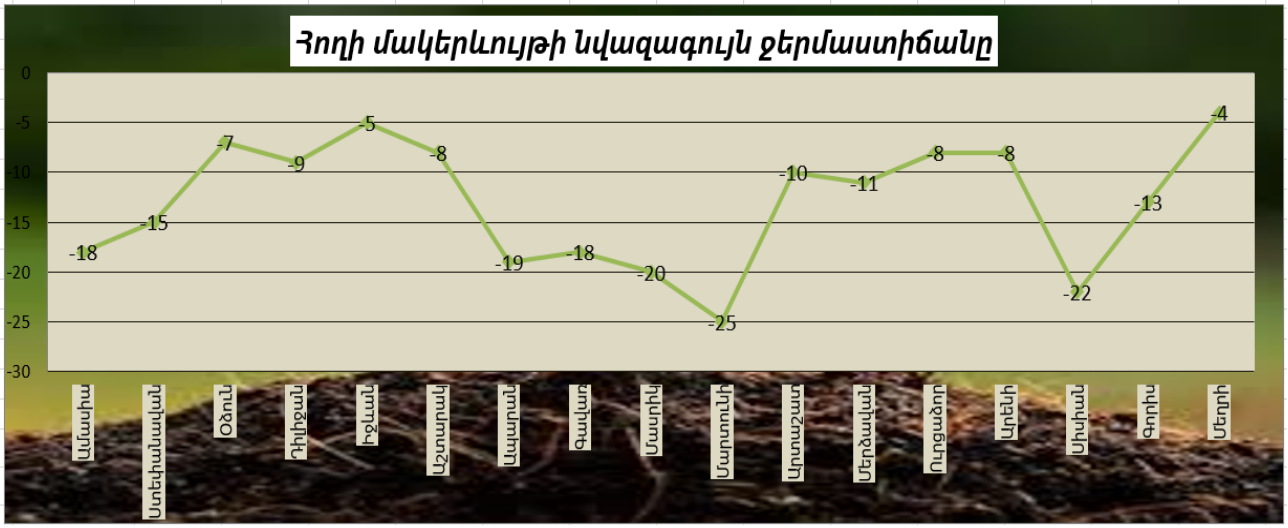

Ամսվա առաջին կեսին ձյան ծածկը շրջանների մեծ մասում բացակայել է, միայն առանձին լեռնային շրջաններում այն կազմել է 1-5սմ:

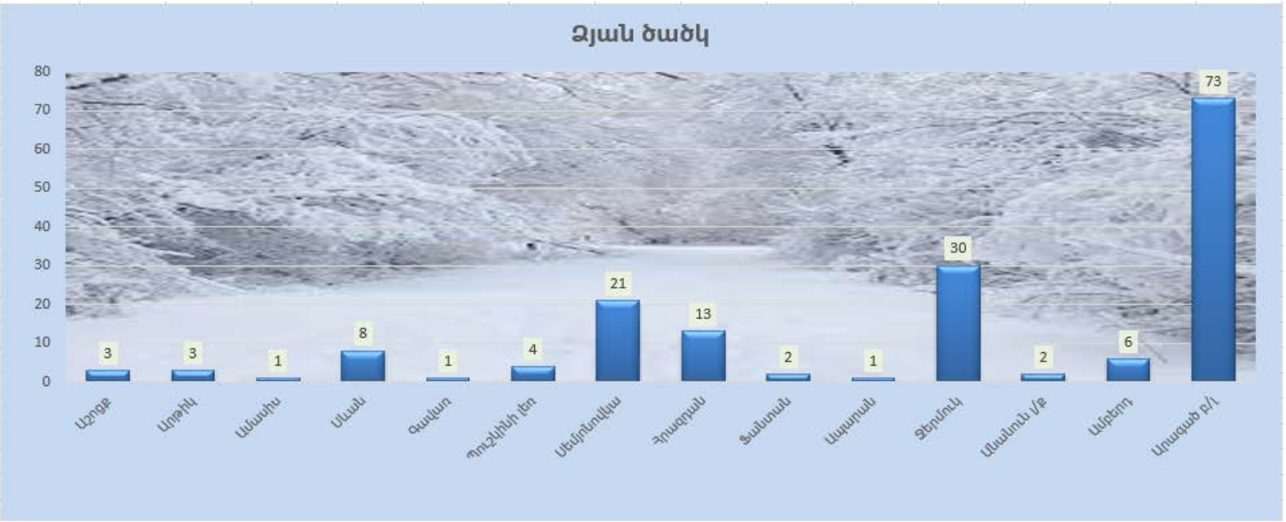

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ձյան ծածկը բարձրությունն Արագած բ/լ-ում կազմել է 73սմ, Ջերմուկում՝ 30սմ, Սեմյոնովկայում՝ 21սմ, Հրազդանում՝ 13սմ, Ամբերդում, Սևանում՝ 6-8սմ, Աշոցքում, Արթիկում, Ամասիայում, Պուշկինի լ/ք-ում, Ֆանտանում, Ապարանում, Անանուն լեռնացքում՝ 1-4սմ, մնացած շրջաններում ձյան ծածկը բացակայել է:

Աշնանացան ցորենի ձմեռման պայմանները

Ամսվա սկզբին լեռնային և որոշ նախալեռնային շրջաններում աշնանացան ցորենը գտնվել է ձմեռային հանգստի շրջանում: Առանձին նախալեռնային և հովտային շրջաններում վեգետացիան դադարել է դեկտեմբերի երկրորդ տասնօրյակում, բազմամյա միջին ժամկետներից 10-20 օր ուշ:

Շրջանների մեծ մասում աշնանացանն անցել է ձմեռման թփակալած, առանձին շրջաններում՝ երրորդ տերևի և հանգուցային արմատների առաջացման փուլերում:

Աշնանացանն անցել է ձմեռման հետևյալ փուլերում

Երրորդ փերև	Հանգուցային արմատներ	Թփակալում	
Մարտունի	*Մերձավան*	*Գյումրի*	*Արթիկ*
		Սիսիան	*Արարատ*
		Մասրիկ	*Ուրցաձոր*
		Ֆանտան	*Մարտունի*
		Թալին	*Օձուն*
		Եղվարդ	*Մասրիկ*

Տեղումների բացակայության կամ սակավության հետևանքով ամսվա առաջին կեսին աշնանացանի դաշտում ձյունածածկույթը բացակայել է, միայն երկրորդ տասնօրյակի վերջին և երրորդ տասնօրյակում դիտված տեղումների հետևանքով առանձին լեռնային և նախալեռնային շրջաններում աշնանացանի դաշտում առաջացել է 2-20սմ ձյունածածկույթ:

Ամսվա վերջին հովտային շրջաններում հողը սառած էր 2-6սմ, լեռնային շրջաններում՝ 12-13սմ խորությամբ:

Դեկտեմբերին աշնանացանի համար վտանգավոր ջերմաստիճաններ չեն դիտվել: